

בראתי יצר הרע בראתי

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת ויגש - Shabbos Parshas Vayigash

ט' טבת תשס"ג - December 14, 2002

לכל זמן ועת (Monsey, NY)

הדלקת נרות - 4:11 שקיעה/יום השבת - 4:29
זמן קריאת שמע/מ"א - 8:56 צאת הכוכבים/מעריב - 5:19
זמן קריאת שמע/גר"א - 9:32 לשיטת רבינו תם - 5:41

מדעת עליון

אני יוסף העוד אבי חי ולא יכלו אחיו לענות אותו כי נבהלו מפניו וגו' (מה-ג)
איתא במדרש תנחומא "התחיל קורא 'אני יוסף אחיכם', מיד פרח נשמתם... עשה הקב"ה נס וחזרה נשמתו וכי כיון שהכירוהו בקשו להרגו, ירד מלאך ופזרם בארבע פינות הבית ע"כ." והדבר תמוה, בהתחלה פרח נשמתם מרוב הבושה, ולאחר שהחזיר נשמתם ורואים שהוא יוסף אחיהם באמת, בקשו להרגו! והלא רגע קודם פרח נשמתם מרוב בושה!
אלא מפרש הגמ"ר שלום הכהן שבדרון זצ"ל, בס' לב שלום, שבאמת כשנתגלה יוסף לאחיו, אמר להם "אני יוסף אשר מכרתם אותי מצרימה", וכוונתו היתה להראות להם כי נתבעים המה על זה שלקחו כסף עבור מכירת יוסף לעבד. והם הבינו עכשיו את כל הדברים לאשורם, כי באמת נתבעים המה על דבר עשרים הכסף והנעלים שלקחו - וכמו שהבינו כל זאת תיכף במה שמצאו את הכסף המושב בגביע - ויש עליהם טענה על דבר הכסף שלקחו, ורואים בעיניהם כי כל זה עשו ליוסף אשר הוא עתה לעיניהם. וממילא תקפתם הבושה, ובושתם היתה כה גדולה לפי דרגתם, עד שפרחה נשמתם. אכן, משבא המלאך והחזיר להם נשמתם, עמדו וחשבו שהרי אין הכי נמי שחטאו בלקיחת הכסף, אבל בזה שפסקו על יוסף דין מיתה, לא חטאו כלל, ואדרבה דין אמת פסקו. וא"כ קם דינו שהוקבע מאז שחייב הוא מיתה ובקשו להרוג את אחיהם מיד, עד שבא המלאך ופזרם לדי' כנפות הבית. והדבר נורא הוא שהגם פרח נשמתם מפני הבושה על שמכרו את יוסף, אבל עדיין הוא מחויב מיתה ובקשו להרגו - כיון שפסק דין נשאר פסק דין!

ואת יהודה שלח לפניו אל יוסף להורות לפניו גשנה ויבאו ארצה גשן (מו-כח)
פרש"י כתרומתו לפנות לו מקום ולהורות האין יתיישב בה. ומדרש אגדה

יפל על צואריו ויבך על צואריו עוד וגו' (מו-כט)

Rashi tells us that when Yaakov saw Yosef, he did not fall on his long, lost son's neck and cry and kiss him, as Yosef did. The reason was that the time to recite *Shema* had arrived and *Yaakov Avinu* was in the middle of *Krias Shema*. The famous question is asked: Reciting the *Shema* takes a few minutes to accomplish. Assuming that Yaakov had not recited *Shema* earlier because the appropriate time had not arrived, or for whatever reason, could he not have taken just a few short moments to embrace and kiss his most beloved child for whom he had so bitterly grieved all these years, before properly saying the *Krias Shema*?

The Mahara"l M'Prague, R' Yehudah Loewy ZT"L, explains that the moment of Yaakov's reunion with his son Yosef, was one of unprecedented emotion for Yaakov. Twenty two years of love that he was unable to shower upon his dearest child, were all to be concentrated into this single moment, the moment when he would lay eyes on and embrace Yosef. But Yaakov's devotion to *Hashem* and his love for Him was greater than any personal feelings that he had. Yaakov, instead of allowing his emotion to spill forth onto his son, directed his intensity and extreme devotion towards *Hashem* and immediately began to say *Krias Shema*. In the manner of his father and grandfather before him, Yaakov attested to the primacy of his devotion to *Hashem*, which superseded all of his earthly desires.

הוא היה אומר

R' Yisroel of Kozhnitz ZT"L (Kozhnitzer Maggid) would say:

"A person who claims to fast from Sunday to Friday, while secretly eating at night, is fooling the world. One who does fast from Sunday to Friday is only fooling himself!"

R' Yisroel Salanter ZT"L would say:

"No one is more dependent upon others than one who seeks glory!"

R' Shneur Zalman of Liadi ZT"L (Ba'al Hatanya) would say:

"Only a person with a great mind is big enough to harbor opinions that are opposed to his own. A person with a small mind has no room for dissenting opinions. Therefore, if you see someone who is unable to tolerate other people's advice and opinions, it is pretty clear that his intellect is limited - he definitely does not have a great mind."

SPONSORED BY THE FABULOUS SCHLOSSER FAMILY

For all inquiries and הערות, please call 845-282-9081 or E-mail: TorahTavlin@aol.com

child and he added a running obligato. Together, the old master and the young novice transformed a frightening situation into a wonderfully creative experience. And the audience was mesmerized."

The Rov took the man's hand in his own. "A person must always understand, that whatever our situation in life and no matter our history, however outrageous, however desperate, whatever dry spell of the spirit, *Hashem* is right there, whispering deep within our beings, 'Don't quit. Keep playing.' My dear *Yid*, always remember, you are not alone. Together, with *Hashem's* help, you will be able to transform the broken patterns of life into a masterwork of His creative art. Together, you will mesmerize the world with a song of success."

TORAH GEMS

ויפל על צוארי בנימין אחיו ויבך ובנימין בכה על צואריו וגו' (מה-יד)

The reason why Yosef and Binyomin cried on each other's shoulders is highlighted by Rashi. "*(Yosef cried) for the two temples that would be built in the portion of Binyomin and destroyed, and Binyomin cried for Mishkan Shilo that was to be in the portion of Yosef and ultimately destroyed.*" But is this meeting of two brothers the proper forum for mourning of the *Bais Hamikdosh* and *Mishkan* - even before they are built?

R' Mottel Pogermansky ZT"L answers with a penetrating insight into the human mind. The *posuk* states "יומחה ה' דמעה מעל כל פנים" - "*And Hashem will erase the tears from every face.*" What is the meaning of "*from every face*"? *Chazal* explain that it refers even to tears of joy. But why would *Hashem* erase tears of joy? When *Moshiach* finally arrives, won't our joy and happiness grow in ever greater measures? The answer lies in the source of those tears. One might think that a person cries when hearing good news because his happiness increases, but in actuality, his tears stem from the knowledge that all this good will eventually come to an end. In the deep recesses of the human mind, a person will subconsciously acknowledge the limits and boundaries of pure joy and actually feel sadness. Thus, when *Moshiach* comes, and joy and bliss will never again cease from the world, then *Hashem* will cause all tears to halt - even tears of joy.

This, then, is how we can understand the words of Rashi. Yosef and Binyomin both saw the future greatness that would be in each other's portion of *Eretz Yisroel*, but they cried because of the knowledge that there would also be destruction. Their tears came about because they recognized that this greatness would not last and with that knowledge came sadness.

להורות לפניו, לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה עכ"ל. ויש להקשות, מה הניע את הפשט הבי ממדרש אגדה להוציא את המקרא מפרשטו ולפרש ענין השליחות של יהודה שהיתה עבור ענינים רוחניים ולא גשמיים?

ומבאר הגמור' חיים מרדכי קטץ זצ"ל, בס' באר מחוקק, דהנה כתב רש"י לעיל בפרשת ויצא על הקרא "וישכב במקום ההוא", וז"ל לשון מיעוט, באותו מקום שכב אבל י"ד שנים שמש בבית עבר לא שכב בלילה שהיה עוסק בתורה עכ"ל. ולפי"ז יש לומר, דמי שאינו שוכב ארבע עשרה שנה בגלל שהיה עסוק יומם ולילה בלימוד התורה, כמו יעקב אבינו, הרי בהכרח שעניני גשמיות אינם עיקריים אצלו כלל וכלל, ואי"כ לא יעלה על דעת של יעקב אבינו למנות שליח מיוחד לתקן עבורו ענינים אלו.

ולכן, היינו מה שמפרש המדרש אגדה, והוציא את המקרא מידי פשוטו, דדאג יעקב על תיקון בית הוראה. הרי אצל מעריך רוחניות, דוקא ענינים הנוגעים לרוחניות חשובים בעיניו, כמו בתי תלמוד ובתי הוראה, ומחמת הערכתו והחשבתו אליהם היה מטפל בהם ודואג לסדרם.

מעשה אבות סימן לבנים

מעט ורעים היו ימי שני חיי ולא השיגו את ימי שני חיי אבותי וכו' (מז-ט)

A man once came to his Rov and began to complain about his lot in life. He listed off item after item of misfortune and felt that he had just about had it. What could he do? His unbearable weight was suffocating, and he had no idea how to rise up from his misfortunes.

The wise, elderly rov stroked his beard, deep in thought. Then he spoke. "Let me tell you a story. There was once a mother who very much wished to encourage her young son's progress on the piano. One day, she took her boy to the famous pianist, Paderewski, who was giving a concert. After they were seated, the mother spotted a friend in the audience and walked down the aisle to greet her. Seizing the opportunity to explore the wonders of the concert hall, the little boy rose and eventually explored his way through a door marked "NO ADMITTANCE".

When the houselights dimmed and the concert was about to begin, the mother returned to her seat and discovered that the child was missing. Suddenly, the curtains parted and spotlights focused on the impressive Steinway piano on stage. In horror, the mother saw her little boy sitting at the keyboard, innocently picking out the song "Twinkle, Twinkle Little Star." At that moment, the great piano master, Paderewski, made his entrance. He took one look at the little boy sitting in his seat, quickly moved to the piano, and whispered in the boy's ear, "Don't quit. Keep playing." Then leaning over, Paderewski reached down with his left hand and began filling in a bass part. After another moment, his right arm reached around to the other side of the